

DECYZJA WYKONAWCZA RADY (UE) 2020/1351**z dnia 25 września 2020 r.****w sprawie udzielenia Republice Łotewskiej tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2020/672 z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE), jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 7 sierpnia 2020 r. Łotwa zwróciła się do Unii o pomoc finansową w celu uzupełnienia krajowych działań w celu uwzględnienia wpływu pandemii COVID-19 oraz odpowiedzenia na konsekwencje społeczno-gospodarcze tej pandemii dla pracowników i osób samozatrudnionych.
- (2) Oczekuje się, że pandemia COVID-19 oraz nadzwyczajne środki wdrożone przez Łowę, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się oraz złagodzić jej skutki społeczno-gospodarcze i zdrowotne, będą miały ogromny wpływ na finanse publiczne. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2020 r. oczekuje się, że na koniec 2020 r. deficyt oraz dług sektora instytucji rządowych i samorządowych na Łotwie wyniosą odpowiednio 7,3 % i 43,1 % produktu krajowego brutto (PKB). Jak wynika ze śródkresowej prognozy Komisji z lata 2020 r., przewiduje się, że PKB Łotwy zmniejszy się o 7 % w 2020 r.
- (3) Pandemia COVID-19 wyłączyła znaczną część ludności Łotwy z aktywności zawodowej. Jak zostało to przedstawione w motywach 4–7, sytuacja ta doprowadziła do nagłego i znacznego wzrostu wydatków publicznych na Łotwie w związku z programem rekompensat dla pracowników w związku z przestojami w pracy oraz z powiązаныmi programami wsparcia – świadczeniem postojowym oraz dodatkiem pracowniczym na dziecko, programem dofinansowania wynagrodzeń w sektorze eksportu oraz dopłatami do wynagrodzeń dla pracowników służby zdrowia i osób zatrudnionych w sektorze kultury, a także ze związanymi ze zdrowiem wydatkami na środki ochrony indywidualnej oraz świadczeniami z tytułu choroby w związku z COVID-19.
- (4) „Rozporządzeniami Rady Ministrów nr 179 (przyjętym 31 marca 2020 r.) w sprawie »Przepisów dotyczących świadczenia z tytułu przestoju w pracy dla osób samozatrudnionych, które ucierpiały wskutek rozprzestrzenienia się COVID-19« oraz nr 165 (przyjętym 26 marca 2020 r.) w sprawie »Przepisów dotyczących pracodawców, którzy ucierpieli wskutek kryzysu wywołanego przez COVID-19 i którzy kwalifikują się do otrzymania świadczenia z tytułu przestoju w pracy, a także rozłożenia na raty spłaty zaległości podatkowych lub odroczenia płatności na okres do trzech lat«, o których to rozporządzeniach mowa we wniosku Łotwy z dnia 7 sierpnia 2020 r., wprowadzono program rekompensat dla pracowników w związku z przestojami w pracy. W ramach tego programu wypłaca się wynagrodzenie pracownikom przedsiębiorstw z sektora prywatnego, którzy zostali objęci przestojem. W ramach programu pokrywane jest od 50 % do 75 % wynagrodzeń pracowników w zależności od wielkości przedsiębiorstwa, przy czym miesięczny limit na pracownika wynosi 700 EUR. Programowi rekompensat w związku z przestojami w pracy towarzyszą program świadczeń postojowych oraz dodatek pracowniczy na dziecko. Na mocy »rozporządzenia Rady Ministrów nr 236 w sprawie »Przepisów dotyczących świadczenia pomocowego z tytułu przestoju w pracy dla pracowników lub osób samozatrudnionych, które ucierpiały wskutek rozprzestrzenienia się COVID-19«, o którym mowa we wniosku Łotwy z dnia 7 sierpnia 2020 r., w ramach programu świadczeń postojowych zapewnia się minimalne świadczenie dla pracowników objętych przestojem lub osób samozatrudnionych, którzy nie kwalifikują się do otrzymania wsparcia w ramach programu rekompensat w związku z przestojami w pracy z przyczyn z nimi niezwiązanych albo otrzymują w ramach tego programu mniej niż 180 EUR. Świadczenie zapewnia minimalny poziom wsparcia, zapewniając aby wszyscy pracownicy lub osoby samozatrudnione otrzymywały świadczenie w kwocie nie mniejszej niż 180 EUR miesięcznie.

W ramach programu dodatków na dziecko dodatkowe wsparcie otrzymują pracownicy objęci przestojem, którzy mają dzieci pozostające na ich utrzymaniu. Środek ten można uznać za środek podobny do mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2020/672, ponieważ w ramach tego środka zapewnia się wsparcie dochodu dla pracowników i osób samozatrudnionych, które ułatwi im pokrycie kosztów opieki nad dziećmi w okresie zamknięcia szkół, a tym samym umożliwi rodzicom kontynuowanie pracy, co pozwoli na uniknięcie narażenia ich stosunku pracy na ryzyko rozwiązania.

(¹) Dz.U. L 159 z 20.5.2020, s. 1.

- (5) W „sprawozdaniu informacyjnym dotyczącym środków mających na celu przezwyciężenie kryzysu związanego z COVID-19 i ożywienie gospodarcze” ustanowiono program dofinansowania wynagrodzeń w sektorze turystyki i eksportu, który stanowi kontynuację programu rekompensat w związku z przestojami w pracy i jest skierowany do tych konkretnych sektorów. Środek ten jest przyznawany, jeżeli beneficjent udowodni, że otrzymane zasoby zostaną przeznaczone na pokrycie kosztów wynagrodzeń.
- (6) Władze wprowadziły dwa programy dopłat do wynagrodzeń dla pracowników służby zdrowia i osób zatrudnionych w sektorze kultury. Na mocy, odpowiednio, „ustawy o środkach zapobiegania zagrożeniom dla państwa i ich skutkom oraz łagodzenia takich zagrożeń i ich skutków w związku z rozprzestrzenianiem się COVID-19”, „ustawy o łagodzeniu skutków rozprzestrzeniania się zakażeń COVID-19” oraz „zarządzenia Rady Ministrów nr 303 w sprawie przydziału środków finansowych z programu budżetu państwa »Rezerwa na nieprzewidziane wydatki«,” o których mowa we wniosku Łotwy z dnia 7 sierpnia 2020 r., w ramach programów dopłat do wynagrodzeń zapewnia się dotacje dla sektorów medycyny i kultury, aby wspierać wypłacanie wynagrodzeń pracowników objętych przestojem. Warunkiem w obu tych programach jest wykorzystanie dotacji na pokrycie kosztów wynagrodzeń.
- (7) Ponadto Łotwa wprowadziła dwa środki ochrony zdrowia. Na mocy „zarządzeń Rady Ministrów nr 79, 118 i 220 w sprawie »przydziału środków finansowych z programu budżetu państwa – środki na sytuację nadzwyczajną«,” o których mowa we wniosku Łotwy z dnia 7 sierpnia 2020 r., władze zwiększyły związane ze zdrowiem wydatki na środki ochrony indywidualnej oraz innego rodzaju środki medyczne w celu zapewnienia zdrowia i bezpieczeństwa pracowników sektora publicznego, w szczególności pracowników służby zdrowia. Ponadto na mocy „rozporządzenia Rady Ministrów nr 380 z dnia 9 czerwca 2020 r. w sprawie »Przepisów dotyczących zasobów na zapewnienie bezpieczeństwa epidemiologicznego niezbędnego instytucjom uwzględnionym w wykazie priorytetowych instytucji i potrzeb«,” o którym mowa we wniosku Łotwy z dnia 7 sierpnia 2020 r., władze rządowe wypłaciły świadczenia chorobowe związane z COVID-19, za pomocą których władze rządowe wypłacały zasiłek chorobowy osobom, które nie mogły pracować ze względu na wymóg samoizolacji lub kwarantanny. W normalnych okolicznościach część świadczeń chorobowych musiałby pokrywać pracodawca, natomiast w ramach przedmiotowego programu cały koszt pokryło państwo.
- (8) Łotwa spełnia warunki dotyczące zwrócenia się z wnioskiem o pomoc finansową, które określono w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/672. Łotwa przedstawiła Komisji odpowiednie dowody potwierdzające, że faktyczne i planowane wydatki publiczne wzrosły o 212 808 280 EUR od dnia 1 lutego 2020 r. w związku ze zwiększoną kwotą bezpośrednio wynikającą z programu rekompensat w związku z przestojami w pracy i powiązanych programów wsparcia oraz programu dofinansowania wynagrodzeń w sektorze eksportu, dla pracowników służby zdrowia i w sektorze kultury. Stanowi to nagły i znaczny wzrost, ponieważ nowe środki obejmują znaczną część przedsiębiorstw i ludności aktywnej zawodowo na Łotwie. Łotwa zamierza sfinansować 20 108 280 EUR zwiększonej kwoty wydatków ze środków własnych.
- (9) Komisja skonsultowała się z Łotwą oraz zweryfikowała nagły i znaczny wzrost faktycznych i planowanych wydatków publicznych związanych bezpośrednio z mechanizmami zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnymi środkami, a także z korzystaniem ze środków ochrony zdrowia związanych z pandemią COVID-19, o których mowa we wniosku z dnia 7 sierpnia 2020 r., zgodnie z art. 6 rozporządzenia (UE) 2020/672.
- (10) Należy zatem udzielić pomocy finansowej, aby pomóc Łotwie w złagodzeniu skutków społeczno-gospodarczych poważnych zakłóceń gospodarczych spowodowanych przez pandemię COVID-19. Komisja powinna podejmować decyzje dotyczące terminów zapadalności, wysokości i uruchamiania transz i podtransz w ścisłej współpracy z organami krajowymi.
- (11) Niniejsza decyzja powinna pozostawać bez uszczerbku dla wyniku jakichkolwiek procedur dotyczących zakłóceń funkcjonowania rynku wewnętrznego, które mogą zostać podjęte, w szczególności na podstawie art. 107 i 108 Traktatu. Niniejsza decyzja nie uchyla obowiązku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie, na podstawie art. 108 Traktatu, o przypadkach potencjalnej pomocy państwa.
- (12) Łotwa powinna regularnie przedstawiać Komisji informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych, aby umożliwić Komisji ocenę stopnia realizacji tych wydatków przez Łotwę.
- (13) Decyzję o udzieleniu pomocy finansowej podjęto, uwzględniając istniejące i przewidywane potrzeby Łotwy, a także już przedłożone lub planowane wnioski pozostałych państw członkowskich o pomoc finansową na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672, z uwzględnieniem zasad równego traktowania, solidarności, proporcjonalności i przejrzystości,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Łotwa spełnia warunki określone w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/672.

Artykuł 2

1. Unia udziela Łotwie pożyczki do maksymalnej wysokości 192 700 000 EUR. Maksymalny średni termin zapadalności pożyczki wynosi 15 lat.
2. Okres dostępności pomocy finansowej udzielonej na podstawie niniejszej decyzji wynosi 18 miesięcy od pierwszego dnia, w którym niniejsza decyzja stała się skuteczna.
3. Pomoc finansowa Unii jest udostępniana Łotwie przez Komisję w maksymalnie ośmiu transzach. Transza może zostać wypłacona w jednej podtranszy lub w kilku podtranszach. Terminy zapadalności podtransz w ramach pierwszej transzy mogą być dłuższe niż maksymalny średni termin zapadalności, o którym mowa w ust. 1. W takich przypadkach terminy zapadalności kolejnych podtransz są ustalane w taki sposób, aby po wypłacie wszystkich transz osiągnięto zgodność z maksymalnym średnim terminem zapadalności, o którym mowa w ust. 1.
4. Warunkiem uruchomienia pierwszej transzy jest obowiązywanie umowy pożyczki, o której mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/672.
5. Łotwa pokrywa koszty finansowania poniesione przez Unię, o których mowa w art. 4 rozporządzenia (UE) 2020/672, w odniesieniu do każdej transzy, powiększone o wszelkie opłaty, koszty i wydatki poniesione przez Unię, które wynikają z rodzaju finansowania związanego z pożyczką udzieloną zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.
6. Komisja decyduje o wysokości oraz o uruchomieniu transz, a także o wysokości podtransz.

Artykuł 3

Łotwa może finansować następujące środki:

- a) program rekompensat w związku z przestojami w pracy, przewidziany w „rozporządzeniach Rady Ministrów nr 179 (przyjętym 31 marca 2020 r.) w sprawie »Przepisów dotyczących świadczenia z tytułu przestoju w pracy dla osób samozatrudnionych, które ucierpiały wskutek rozprzestrzenienia się COVID-19« oraz nr 165 (przyjętym 26 marca 2020 r.) w sprawie »Przepisów dotyczących pracodawców, którzy ucierpieli wskutek kryzysu wywołanego przez COVID-19 i którzy kwalifikują się do otrzymania świadczenia z tytułu przestoju w pracy, a także rozłożenia na raty spłaty zaległości podatkowych lub odroczenia płatności na okres do trzech lat«”;
- b) świadczenie postojowe przewidziane na podstawie „rozporządzenia Rady Ministrów nr 236 w sprawie »Przepisów dotyczących świadczenia pomocowego z tytułu przestoju w pracy dla pracowników lub osób samozatrudnionych, które ucierpiały wskutek rozprzestrzenienia się COVID«”;
- c) dodatek pracowniczy na dziecko przewidziany „zarządzeniem Rady Ministrów nr 178 »w sprawie przydziału środków finansowych na program budżetu państwa *Środki na sytuacje nadzwyczajne w kraju*«”;
- d) program dofinansowania wynagrodzeń w sektorze turystyki i eksportu, o którym mowa w „sprawozdaniu informacyjnym dotyczącym środków mających na celu przezwyciężenie kryzysu związanego z COVID-19 i ożywienie gospodarcze”;
- e) dopłaty do wynagrodzeń dla pracowników służby zdrowia oraz osób zatrudnionych w sektorze kultury przewidziane, odpowiednio, w „ustawie o środkach zapobiegania zagrożeniom dla państwa i ich skutkom oraz łagodzenia takich zagrożeń i ich skutków w związku z rozprzestrzenieniem się COVID-19”, „ustawie o łagodzeniu skutków rozprzestrzenienia się zakażeń COVID-19” oraz „zarządzeniu Rady Ministrów nr 303 »w sprawie przydziału środków finansowych z programu budżetu państwa *Rezerwa na nieprzewidziane wydatki*«”;
- f) związane ze zdrowiem wydatki na środki ochrony indywidualnej, przewidziane w „zarządzeniach Rady Ministrów nr 79, 118 i 220 »w sprawie przydziału środków finansowych z programu budżetu państwa *Środki na sytuacje nadzwyczajne*«”;
- g) świadczenia z tytułu choroby związane z COVID-19, przewidziane w „09.06.2020 rozporządzeniu Rady Ministrów nr 380 z dnia 9 czerwca 2020 r. w sprawie »Przepisów dotyczących zasobów na zapewnienie bezpieczeństwa epidemiologicznego niezbędnego instytucjom uwzględnionym w wykazie priorytetowych instytucji i potrzeb«”.

Artykuł 4

Łotwa przekazuje Komisji do dnia 30 marca 2021 r., a następnie co sześć miesięcy, informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych do czasu całkowitego zrealizowania tych wydatków.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Łotewskiej.

Niniejsza decyzja staje się skuteczna z dniem jej notyfikacji adresatowi.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja zostaje opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 25 września 2020 r.

W imieniu Rady

M. ROTH

Przewodniczący
